

Sygn. akt VI ACa 57/08

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lipca 2008 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Marek Podogrodzki

Sędziowie: SA Maria Gleixner - Dyk (spr.)

SA Barbara Godlewska - Michalak

Protokolant: Eligiusz Gala

po rozpoznaniu w dniu 2 lipca 2008 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa J S: Przedsiębiorstwo Handlowo –
Usługowe „A” z siedzibą w V

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o nałożenie kary pieniężnej

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów

z dnia 17 października 2007 r.

sygn. akt XVII AmE 72/07

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 7 lutego 2007 r., po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego orzekł, że przedsiębiorca J prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe „A

” z siedzibą w W naruszył warunek 2.2.2. koncesji na obrót paliwami ciekłymi w ten sposób, iż wprowadził do obrotu benzynę bezołowiową oraz olej napędowy jakości niezgodnej z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2004 r. Nr 192, póź. 1969). Z tytułu stwierdzonego naruszenia wymierzył przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 55.000,00 zł.

W odwołaniu od tej decyzji Przedsiębiorca wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości wskazując na:

1. Naruszenie art. 56 ust. 1 pkt 12 w zw. z art. 37 ust. 1 pkt 5 lit. a oraz art. 9 ust. 1- 4 i 7-8 Prawa energetycznego poprzez błędną ich wykładnię oraz niewłaściwe zastosowanie i wymierzenie powodowi kary pieniężnej za czyn określony w przepisie art. 23 ust. 4 lub 5 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych (Dz.U.2004.34.293 ze zm.).

2. Bezpodstawne przerzucenie na powoda skutków wprowadzenia nowych wymagań jakościowych dla paliw ciekłych od dnia 1 stycznia 2005 r. bez odpowiedniego okresu przejściowego i przepisów przejściowych.

3. Oparcie rozstrzygnięcia na sprzecznym z treścią dowodów domniemaniu, że skontrolowane paliwo wprowadził do obrotu powód,

podczas gdy faktycznie paliwo wprowadził do obrotu dostawca — firma ESKA.

4. Nierozważnie i nieuwzględnienie szeregu okoliczności dowodzących, że powód w obrocie paliwami przestrzegał obowiązków wynikających z przepisów prawa oraz koncesji.

5. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonej decyzji polegający na przyjęciu, że powód przy wykonywaniu działalności koncesjonowanej nie dochował należytej staranności, mimo iż nie mógł badać parametrów dostarczanego mu paliwa.

6. Ponad czterokrotne zawyżenie jego przychodów z działalności koncesjonowanej, co miało wpływ na wymierzenie mu niewspółmiernie wysokiej kary pieniężnej.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes URE wniósł o jego oddalenie podnosząc m.in., iż w zaskarżonej decyzji omyłkowo wskazał niewłaściwą sumę przychodów powoda, co nie miało jednak znaczenia dla ustalenia wysokości kary, bowiem jej wysokość wynika z analizy całości materiału dowodowego zebranego w sprawie, dokonanej pod kątem oceny stopnia szkodliwości czynu, stopnia zawinienia powoda oraz jego dotychczasowego zachowania.

Na rozprawie w dniu 17 października 2007 r. powód stwierdził, że Prezes URE nie miał kompetencji do nałożenia kary pieniężnej jak i regulowania szczególnych warunków działalności koncesjonowanej w zakresie obrotu paliwami płynnymi, w związku z czym nie miał podstaw do nałożenia na powoda obowiązków w zakresie przestrzegania obowiązków jakościowych dotyczących paliw. Zdaniem powoda, Prezes URE nie jest również kompetentny do karania podmiotów gospodarczych z tytułu wprowadzenia do obrotu paliwa niespełniającego wymagań jakościowych,

ponieważ czyn ten stypizowany jest w ustawie o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych.

Powód wskazał też, że przy wymierzaniu kary pieniężnej Prezes URE nie zastosował się do kryterium wymiaru kary, jakim jest przychód za rok poprzedni i przyjął przychód z 2005 r. a nie z 2004 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrokiem z dnia 17 października 2007 r. oddalił odwołanie.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że powód prowadzi działalność gospodarczą polegającą na obrocie paliwami ciekłymi na podstawie koncesji udzielonej przedsiębiorcy decyzją Prezesa URE z dnia 17 września 2004 r. Warunek 2.2.2. koncesji, na którego naruszenie powołuje się Prezes URE stanowi - *„Koncesjonariuszowi nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z zawartych umów i z norm określonych obowiązującymi przepisami.”*

Pismem z dnia 1 września 2005 r. Główny Inspektor Inspekcji Handlowej poinformował Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wynikach kontroli przeprowadzonej na stacji paliw powoda znajdującej się w W   Podczas kontroli ujawniono, że Przedsiębiorca prowadził obrót paliwami ciekłymi, których parametry jakościowe nie były zgodne z parametrami określonymi w obowiązujących przepisach.

W toku kontroli pobrano z dystrybutorów, na tej stacji paliw, próbki benzyny bezołowiowej Pb-95 i oleju napędowego, które przekazano do Centralnego Laboratorium Naftowego w Warszawie celem zbadania zgodności parametrów kontrolowanych paliw z przepisami obowiązującego w tym czasie rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z

2004r. Nr 192, póź. 1969). W wyniku badań benzyny bezołowiowej stwierdzono, że zawartość tlenu wynosiła 3,68% (m/m), a powinna, przy uwzględnieniu tolerancji wynikającej z przyjętej metody badawczej wynosić maksymalnie 2,88% (m/m); zawartość siarki wynosiła 63 mg/kg, a powinna przy uwzględnieniu tolerancji wynikającej z przyjętej metody badawczej wynosić maksymalnie 62 mg/kg.

Natomiast w badanej próbce oleju napędowego stwierdzono, że zawartość siarki wynosiła 206 mg/kg, a powinna przy uwzględnieniu tolerancji wynikającej z przyjętej metody badawczej wynosić maksymalnie 62 mg/kg.

W związku ze stwierdzoną w toku kontroli niewłaściwą jakością paliwa, Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej z tytułu naruszenia warunku 2.2.2. koncesji na obrót paliwami ciekłymi.

Przedsiębiorca w swoich wyjaśnieniach nie kwestionował wyników badań próbek paliwa pobranych w trakcie kontroli, nie zgodził się jednak z opinią, że sprzedawał paliwo niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Zaznaczył, że postępowanie karne toczony w sprawie obrotu paliwami niespełniającymi wymagań jakościowych zostało umorzone z powodu znikomej społecznej szkodliwości tego czynu. Jego zdaniem wystąpienie w zbiorniku paliwa niespełniającego wymagań jakościowych spowodowane było zastrzeniem z dniem 1 stycznia 2005 r. wymagań jakościowych bez wprowadzenia odpowiedniego okresu przejściowego. Nieodpowiednia jakość paliwa spowodowana była wymieszaniem paliwa dostarczonego w 2004 r. z paliwem dostarczonym już w 2005 r., po zastrzeniu parametrów jakościowych. Zdaniem powoda, miał on pełne prawo dokonywać obrotu paliwem zakupionym w 2004 r. również po zastrzeniu wymagań jakościowych.

Sąd ustalił również, że postępowanie karne prowadzone z tytułu wprowadzenia do obrotu paliwa niespełniającego wymagań jakościowych zostało umorzone z powodu znikomej społecznej szkodliwości czynu a ponieważ powód, także w odwołaniu od zaskarżonej decyzji, nie zakwestionował wyników badań paliwa przeprowadzonych w ramach kontroli, okoliczność tę uznał za przyznaną na zasadzie przepisu art. 230 k.p.c.

Przystępując do rozważań Sąd Okręgowy stwierdził, że nie zasługuje na uwzględnienie zarzut powoda o braku uprawnień Prezesa URE do określenia w treści decyzji o przyznaniu koncesji, warunków odnoszących się do jakości paliw ciekłych. Zaznaczył, iż podstawę prawną do określenia w koncesji szczegółowych warunków w zakresie jakości paliw płynnych stanowi przepis art. 37 ust. 1 pkt 6 Prawa energetycznego. W oparciu o ten przepis koncesja powinna określać „zabezpieczenie ochrony środowiska w trakcie oraz po zaprzestaniu koncesjonowania działalności”. Prezes URE, realizując swoje ustawowe obowiązki w zakresie zabezpieczenia ochrony środowiska, ma uzasadnione prawo do określania w treści decyzji koncesyjnej warunków w zakresie jakości paliw płynnych będących przedmiotem obrotu. Warunkiem koniecznym dla zabezpieczenia ochrony środowiska jest bowiem zobowiązanie podmiotów gospodarczych do powstrzymywania się od obrotu paliwami niespełniającymi wymagań jakościowych. Dla realizacji swoich zadań Prezes URE, jako organ regulujący rynek paliw ciekłych, nie może zostać pozbawiony możliwości ochrony interesów konsumentów oraz zabezpieczenia środowiska naturalnego przed skutkami użycia paliw niespełniających wymaganych norm, musi posiadać odpowiednie instrumenty, tj. prawo do określania w koncesji przyznawanej przedsiębiorcy warunków prowadzenia działalności

gospodarczej w zakresie obrotu paliwami oraz prawo karania przedsiębiorców nierespektujących tychże warunków.

Sąd nie uwzględnił również zarzutów powoda dotyczących braku kognicji Prezesa URE do wymierzenia kary pieniężnej w przedmiotowej sprawie. Podniósł, że w sprawie niekwestionowane jest, że powód prowadził obrót paliwami, które w dniu przeprowadzenia kontroli nie spełniały wymagań określonych w obowiązujących przepisach prawa a zatem nie dopełnił obowiązku określonego w punkcie 2.2.2 koncesji.

Stosownie do przepisu art. 56 ust. 1 pkt 12 Prawa energetycznego, wywodzi Sąd, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji. Przepis ten jest podstawą obligatoryjnego nałożenia kary w razie stwierdzenia wystąpienia okoliczności podlegającej karze w tym wypadku, okolicznością podlegającą karze było naruszenia warunku 2.2.2 koncesji na obrót paliwami ciekłymi. Podmiotowe uprawnienie Prezesa URE do nałożenia kary pieniężnej wynika z przepisu art. 23 ust 2 pkt 13 Prawa energetycznego, w świetle którego „do zakresu działania Prezesa URE należy nakładanie kar pieniężnych na zasadach określonych w ustawie”.

Sąd nie podzielił również stanowiska powoda, według którego orzekanie w sprawach obrotu paliwami ciekłymi niespełniającymi wymagań jakościowych należy do wyłącznej kompetencji sądów karnych. Spenalizowanie, w ustawie karnej czynu polegającego na wprowadzaniu do obrotu paliwa niespełniającego wymagań jakościowych w żadnym razie nie pozbawia Prezesa URE możliwości nakładania kar pieniężnych z tytułu naruszenia warunków koncesji. Zdaniem Sądu, wbrew twierdzeniom powoda, przepisy ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych (...) nie stanowią przepisów szczególnych w stosunku do art. 56 ust. 1 pkt 12 Prawa energetycznego, nie można zatem wyłączać ich

stosowania. O braku uprawnienia do nałożenia kary pieniężnej nie może również przesądzać podnoszona przez powoda okoliczność „wieloznaczej redakcji” czy też „ogólnikowego charakteru” przepisu art. 56 ust. 1 pkt 12 Prawa energetycznego. Przywołany przepis, podaje Sąd, w istocie sformułowany jest w sposób dość ogólny, odnosi się jednak do precyzyjnie określonych w treści decyzji koncesyjnej postanowień, przez co może być stosowany tylko w ściśle określonych przypadkach.

Sąd nie podzielił również stanowiska powoda, według którego wprowadzenie do obrotu paliwa niespełniającego wymagań jakościowych miało charakter niezawiniony. Wskazał, że koncesja jest zobowiązaniem przedsiębiorcy do wykonywania wynikających z niej obowiązków w zamian za korzyści płynące z tego tytułu, a Przedsiębiorca prowadzący koncesjonowaną działalność odpowiada za należyte wykonanie obowiązków koncesyjnych i na nim, jako profesjonalście ciąży obowiązek stworzenia takiej organizacji prowadzonej działalności gospodarczej, aby wykluczyć możliwość wprowadzenia do sprzedaży paliwa o jakości nieodpowiadającej normom określonym w obowiązujących przepisach. Dalej Sąd wskazał, iż oceny stopnia zawinienia powoda dokonać należy przy uwzględnieniu regulacji art. 355 § 2 kodeksu cywilnego a interpretacja tego przepisu musi uwzględniać wyjątkowy charakter działalności gospodarczej, jaką jest działalność koncesjonowana polegająca na obrocie paliwami ciekłymi. W przypadku działalności koncesjonowanej poziom staranności wymaganej od przedsiębiorcy jest wyższy niż przeciętny poziom staranności przyjęty w obrocie gospodarczym.

W ocenie Sądu argumentacja powoda, który przyznał, że dokonywał obrotu paliwami niespełniającymi wszystkich wymagań jakościowych obowiązujących w dniu kontroli oraz stwierdził, że miał prawo dokonywania obrotu paliwem dostarczonym u schyłku 2004 r. spełniającemu wówczas

obowiązujące wymagania jakościowe, aż do wyczerpania zapasów, jest błędna i w żadnym razie nie przemawia za przyjęciem, iż dochował on należytej staranności w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Wręcz przeciwnie, stanowisko prezentowane przez powoda potwierdza, iż wprowadzał on do obrotu paliwa niespełniające wymagań jakościowych w sposób w pełni świadomy i zamierzony. Powód, wskazuje Sąd, mając świadomość, że z dniem 1 stycznia 2005 r. normy jakości paliw ulegną znacznemu podwyższeniu, powinien przewidzieć, że nie należy w końcowym okresie obowiązywania dotychczasowej normy nabywać dużej ilości paliw niższej jakości, aby nie narazić przedsiębiorstwa na straty wynikłe z konieczności utylizacji, lub zwrotu paliwa celem ponownego przetworzenia po wejściu w życie nowych norm.

W ocenie Sądu Okręgowego nie zasługują na uwzględnienie zarzuty powoda, według których przepisy zaostrzające wymagania jakościowe dla paliw ciekłych weszły w życie bez odpowiedniego, racjonalnie potrzebnego okresu przejściowego. Przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (...) zostały opublikowane w Dzienniku Ustaw z dnia 3 września 2004 r., zaś nowe normy jakościowe dla paliw obowiązywały dopiero od 1 stycznia 2005 r. i powód miał możliwość zapoznania się ze zmianą przepisów znacznie wcześniej i przygotowania się do nowej sytuacji.

Za zmianą zaskarżonej decyzji nie przemawia również, podaje Sąd, podnoszona przez powoda okoliczność omyłkowego zawyżenia przychodu w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. W ocenie Sądu, w świetle dokonanych ustaleń, kara pieniężna w kwocie 55.000 zł wymierzona została w sposób prawidłowy przy uwzględnieniu przesłanek określonych w art. 56 ust. 6 Prawa energetycznego. Kara nałożona na przedsiębiorcę nie może być uznana za nadmiernie wygórowaną, w szczególności przy uwzględnieniu

okoliczności, że przekroczenie parametrów jakościowych było znaczne a stopień zawinienia powoda znaczny.

Z tych przyczyn Sąd Okręgowy oddalił odwołanie jako bezzasadne na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniósł powód zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. niezastosowanie ustawowych kryteriów wymiaru kary określonych w art. 56 ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym w dniu 26 kwietnia 2005 r.;(j.t. Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625), poprzez dowolne uznanie, że omyłkowe ustalenie jej wysokości przez pozwanego, w kwocie aż 55.000 zł (wskutek 4-krotnego zawyżenie podstawy) jest prawidłowe;

2. nierozważenie przy tym zarzutu odwołania, że podstawą wymiaru kary jest przychód z poprzedniego roku podatkowego w odniesieniu do daty czynu, a nie np. decyzji,

3. nierównoprawne potraktowanie powoda na tle dotychczasowego orzecznictwa Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w sprawach tego samego rodzaju, co nie znajdując żadnego usprawiedliwienia w okolicznościach tej sprawy i kłóci się z poczuciem sprawiedliwości;

4. niesłuszne oddalenie wniosku powoda o dopuszczenie dowodu z dokumentacji jego działalności koncesjonowanej ukazującej okoliczności, w tym przyczyny i skutki przypisanego mu czynu;

5. naruszenie prawa materialnego, art. 56 ust. 1 pkt. 12 w zw. z art. 37 ust. 1 pkt. 5 lit. a) oraz art. 9 ust. 1-4 i „7-8 Prawa energetycznego, przez błędną ich wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, co wyraża się w ukaraniu powoda przez pozwanego i Sąd cywilny za czyn opisany w zaskarżonej odwołaniem decyzji, który wprost podpada pod późniejszy i szczególny

przepis art. 23 ust. 4 lub 5 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych (Dz. U. Nr 34, poz. 293), a przy tym jako przestępstwo podlega orzecznictwu sądów karnych.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uchylenie zaskarżonej odwołaniem decyzji w całości i o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i o przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temuż Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za instancję odwoławczą.

W odpowiedzi na apelację Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie jest uzasadniona.

Jest w sprawie poza sporem, że na mocy decyzji z dnia 17 września 2004 r., następnie zmienionej decyzją z dnia 19 czerwca 2006 r. (jedynie w zakresie nazwy przedsiębiorcy), Prezes Urzędu Regulacji Energetyki udzielił przedsiębiorcy J Sz prowadzającemu działalność – gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe „A siedzibą w W .. koncesji na obrót paliwami ciekłymi na okres od 20 września 2004 r. do 20 września 2014 r. Z warunku zawartego w pkt 2.2.2. koncesji wynika – *„Koncesjonariuszowi nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z zawartych umów i z norm określonych obowiązującymi przepisami”*. Koncesja ta, udzielona została przedsiębiorcy na jego wniosek, a obowiązek jej uzyskania, dla prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami

ciekłymi, wynikał z art. 32 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (obecnie t.j. Dz. U. z 2006 r. nr 89, poz. 625 ze zm.).

Natomiast stosownie do przepisu art. 56 ust. 1 pkt 12 cytowanej wyżej ustawy karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji. Z treści tego przepisu wynika wprost, iż stwierdzenie dokonania przez koncesjonariusza określonego w nim czynu, jest przesłanką wystarczającą wymierzenia kary pieniężnej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Zasady wymierzania kary określa ust. 3 art. 56 wskazywanej ustawy stanowiąc - *Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 15 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji, wysokość kary nie może przekroczyć 15 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.* Ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes uwzględnia stopień szkodliwości czynu i zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe – art. 56 ust. 6 ustawy.

Powód ani w toku postępowania administracyjnego, jak i w odwołaniu od zaskarżonej decyzji, nie kwestionował wyników próbek paliwa (benzyny bezołowiowej Pb-95 i oleju napędowego) pobranych w czasie kontroli w dniu 26 kwietnia 2005 r. ze stacji paliw w W zlokalizowanej przy ul. A. ani, że nie spełniają one wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2004 r. nr 192, poz. 1969). Skoro zatem wyniki badań wskazują na przekroczenie norm określonych obowiązującymi przepisami a w pkt 2.2.2. koncesji powód został zobowiązany do ich zachowywania przy obrocie paliwami ciekłymi, Sąd Okręgowy w sposób uprawniony przyjął, że

doszło do naruszenia warunków koncesji udzielonej na podstawie art. 37 ust. 1 pkt 6 Prawa energetycznego.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko i wywody Sądu I instancji co do postanowień jakie winny być zawarte w koncesji (art. 37 ust. 1 pkt 6), przyjmuje je za własne i dlatego nie widzi konieczności ich powtarzania.

W tym miejscu należy wskazać, że decyzja udzielająca koncesji jest prawomocna i na jej właśnie podstawie powód mógł wykonywać działalność gospodarczą objętą koncesją. Koncesja na obrót paliwami ciekłymi została powodowi udzielona na podstawie wskazanych w niej przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r., a nie na mocy powoływanej w odwołaniu jak i apelacji ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych (Dz. U. nr 34, poz. 293 ze zm.). Ustawa ta (z dnia 23 stycznia 2004 r.), jak stanowił jej art. 1 jedynie określała zasady organizacji i działania systemu monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych przeznaczonych do stosowania w pojazdach, ciągnikach rolniczych, a także maszynach nieporuszających się po drogach, w celu ograniczania negatywnych skutków oddziaływania tych paliw na zdrowie i środowisko. Natomiast powód prowadzący działalność gospodarczą, aby ją wykonywać, w zakresie obrotu paliwami ciekłymi musiał, wobec treści art. 46 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. Dz. U. z 2007 r. nr. 155, poz. 1095 ze zm.) uzyskać stosowną koncesję, do udzielenia której właściwy był właśnie Prezes Urzędu Regulacji Energetyki. A zatem działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami powód prowadził na podstawie udzielonej koncesji i na jej warunkach.

Skoro więc powód w ramach prowadzonej działalności koncesjonowanej wprowadził do obrotu paliwo o parametrach nie spełniających norm określonych przepisami, odpowiada za nieprzestrzeganie

warunków koncesji i tym samym, wobec treści art. 56 ust. 1 pkt 12 Prawa energetycznego, Prezes URE był i jest uprawniony do nakładania kary pieniężnej gdy przedsiębiorca nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji. Kary pieniężne są narzędziem łagodniejszym niż cofnięcie koncesji i mają na celu zdyscyplinowanie przedsiębiorców do przestrzegania m.in. obowiązków wynikających z koncesji. Właśnie za naruszenie warunków koncesji został ukarany powód w zaskarżonej decyzji, a nie za czyn opisany w art. 23 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych (Dz. U. nr 34, poz. 293 ze zm.). Faktycznie w sprawie karnej V K 751/05 Sądu Rejonowego w W. toczącej się przeciwko J. Sz. oskarżonemu o przestępstwo z art. 23 ust. 4 w związku z art. 23 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania ..., postanowieniem z dnia 22 lutego 2006 r. Sąd umorzył postępowanie w sprawie wobec znikomej społecznej szkodliwości czynu, jednakże w tej sprawie oskarżonym był J. Sz. jako osoba fizyczna natomiast zaskarżoną decyzją kara pieniężna została nałożona na przedsiębiorcę i nie za czyn opisany w akcie oskarżenia, a za naruszenie warunków koncesji. Postępowanie w sprawie o przestępstwo wprowadzenia do obrotu paliw niespełniających wymogów jakościowych ma na celu wykrycie sprawcy i pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej natomiast postępowanie jakie prowadzi Prezes URE dotyczy naruszenia warunków wynikających z koncesji. Nie jest zatem tak jak twierdzi apelujący, że „czyn powoda w rzeczywistości i ustalony w decyzji pokrywa się z ustawowym stanem faktycznym z art. 23 ust. 1 ww. ustawy o systemie” - ustawy dnia 23 stycznia 2004 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych. Ten zarzut apelacji jest bezzasadny.

Trafnie uznał Sąd Okręgowy, że wprowadzenie do obrotu paliwa niespełniającego wymagań jakościowych nie miało charakteru niezawinionego.

Działalności gospodarcza wykonywana na podstawie udzielonej koncesji wymaga szczególnej staranności, wyjątkowej i podwyższonej niż działalność nie objęta obowiązkiem uzyskania koncesji. Z jej wykonywaniem wiąże się podwyższony poziom ryzyka dla dóbr uznanych przez ustawodawcę za szczególnie chronione. Nadto działalność koncesjonowaną może wykonywać jedynie taki podmiot, który spełnia wymagania określone prawem, co daje gwarancję, że będzie miał faktyczne możliwości wykonywania zobowiązań wynikających z koncesji. Jak słusznie przyjął Sąd I instancji, oceniając w sposób uprawniony materiał dowodowy w sprawie, powód świadomie dopuścił do sytuacji, w której oferowane do sprzedaży paliwo nie spełniało norm jakościowych, bowiem kupowane w 2005 r. paliwo dolewał do zbiorników w których znajdowało się paliwo zakupione w 2004 r., mające inne normy jakościowe niż obowiązujące w 2005 r. Według twierdzeń powoda doszło do wymieszania się paliw a ponieważ nie miał obowiązku utylizacji paliwa dostarczonego mu w 2004 r. postępował prawidłowo. Z tym stanowiskiem nie sposób się zgodzić jak i z twierdzeniem, że to Ministrowie w rozporządzeniu z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych ... winni zawrzeć przepisy jak postępować z paliwem zakupionym w 2004 r. i nie sprzedanym do 31 grudnia 2004 r., które nie spełnia norm jakościowych od 1 stycznia 2005 r. Jak słusznie zaznaczył Sąd I instancji rozporządzenie z dnia 16 sierpnia 2004 r. zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw z dnia 3 września 2004 r. a więc prawie na cztery miesiące przed zmianą norm jakościowych paliw i wobec tego powód miał dostatecznie dużo czasu na podjęcie działań w celu takiego zorganizowania działalności, aby nie oferować do sprzedaży

paliwa niespełniającego norm jakościowych, tym bardziej, że kontrola na stacji powoda została przeprowadzona w dniu 26 kwietnia 2005 r., czyli po ponad czterech miesiącach od wejścia w życie przepisów o zmianie parametrów jakościowych paliw ciekłych, i w dopiero w jej trakcie pobrano próbki paliwa.

W ocenie Sądu Apelacyjnego słusznie Sąd I instancji nie uwzględnił wniosku pełnomocnika powoda o dopuszczanie w sprawie dowodu z akt sprawy karnej, bowiem okoliczności sprawy nie budzą wątpliwości.

Przechodząc do zarzutów odnoszących się do wysokości wymierzonej przez Prezesa URE kary pieniężnej należy uznać, że nie zasługują one na uwzględnienie. Stosownie do przepisu art. 56 ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne jej wysokość nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym z działalności koncesjonowanej. Nie można zgodzić się z apelującym, że „rokiem poprzedzającym” winien być rok poprzedni w odniesieniu do daty czynu, a nie wydania decyzji. Skoro kara pieniężna nakładana jest w formie decyzji, a od niej przysługują środki odwoławcze, należy przyjąć, że rokiem poprzednim jest rok jej wydania. Skoro jednak w dacie wydania decyzji w dniu 7 lutego 2007 r. nie były jeszcze znane przychody powoda z działalności koncesjonowanej osiągnięte w 2006 r. Prezes był uprawniony do przyjęcia jako podstawy do wymierzenia kary pieniężnej przychodu z działalności koncesjonowanej za 2005 r. i określenia jej wysokości na kwotę 55.000,00 zł. Gdyby zamiarem ustawodawcy było, aby kara pieniężna była wymierzana jako procent przychodu z działalności koncesjonowanej z roku poprzedzającego naruszenie warunków koncesji, to wówczas zapis ustawowy miałby inne sformułowanie, a także uwzględniałby sytuacje gdy w roku poprzedzającym naruszenie jej warunków przedsiębiorca nie prowadził działalności koncesjonowanej.

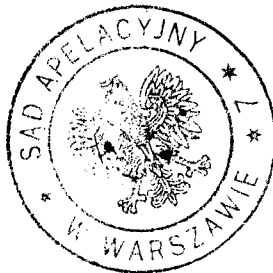

Jako błąd pisarski i nie mający żadnego wpływu na wysokość kary pieniężnej, należy uznać podany jedynie w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji przychód z działalności koncesjonowanej powoda w 2005 r. na kwotę 3.889.098,00 zł. gdy faktycznie wyniósł on w tymże roku 1.717.408,66 zł. (k-26 a.s.). Prezes w decyzji wymierzającej karę pieniężną określił jedynie jej wysokość kwotowo a nie jako procent od osiągniętego przychodu z działalności koncesjonowanej. Przy przyjęciu przychodu z działalności koncesjonowanej za 2005 r. w kwocie 1.717.408,66 zł wymierzona kara stanowi jedynie 3,2% tego przychodu i jest niższa niż maksymalna określona przepisem ustawy. Zgodnie z przepisem art. 56 ust. 6 ustawy Prawo energetyczne - *ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe*. Te elementy przy wymiarze kary pieniężnej w niniejszej sprawie organ administracyjny uwzględnił. Niewątpliwie przekroczenie norm jakościowych paliwa było znaczne i wynosiło w benzynie bezołowiowej tlenu 30% a w oleju napędowym siarki ponad 230%. Takie przekroczenia mają ujemny wpływ na środowisko naturalne człowieka. Poza tym, tak znaczne przekroczenia obowiązujących norm jakościowych paliw ujawniono w kwietniu 2005 r. a zmienione przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2004 r. Nr 192, póź. 1969) dotyczące nowych norm obowiązywały już od 1 stycznia 2005 r., a zatem przez kilka miesięcy 2005 r. powód nie podjął działań zmierzających do oferowania do sprzedaży prawidłowej jakości paliwa. Ponadto możliwości finansowe przedsiębiorcy, którego przychód z działalności koncesjonowanej wyniósł w 2005 r. ponad milion siedemset tysięcy złotych, powoduje, że jest w stanie zapłacić wymierzona karę

pieniężną. Tym samym nie można uznać aby wymierzona powodowi kara pieniężna była wygórowana.

Przy wymiarze kary pieniężnej każdy przypadek naruszenia koncesji winien być rozpatrywany indywidualnie według wskazanych wyżej przesłanek. Z tych przyczyn przytoczone w apelacji, w oparciu o dane ze strony internetowej, orzeczenia Sądu Apelacyjnego i Sądu Okręgowego, w których kary pieniężne ustalono jako nie przekraczające 1% przychodu z działalności koncesjonowanej nie mogą stanowić podstawy do orzekania w niniejszej sprawie kary niższej niż 3,2% takiego przychodu. Dlatego też i zarzut nierównego potraktowania powoda na tle dotychczasowego orzecznictwa sądowego jest nieuzasadniony.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny w Warszawie na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

Na oryginale właściwe podpisy.
Za zgodność z oryginałem stwierdzam
Sekretarz Sądowy